

عنوان طرح: بررسی موانع تعامل شورای عالی انقلاب فرهنگی با دستگاه‌های حاکمیتی و نهادهای کشوری و لشکری

کارفرما: معاونت فراسازمانی و امور پارلمانی دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی

گروه سیاست پژوهی: علم و فناوری

نوع طرح: کاربردی

سال اجراء: ۱۳۹۴-۱۳۹۳

مجری: صالح رشید حاجی خواجه لو

همکاران: هادی یوسفی

چکیده طرح:

پژوهش حاضر با هدف بررسی موانع تعامل شورای عالی انقلاب فرهنگی با دستگاه‌های حاکمیتی و نهادهای کشوری و لشکری صورت گرفته است. راهبرد پژوهشی در این پژوهش، راهبرد آمیخته (کیفی - کمی) بوده است. بدین صورت که ابتدا با استفاده از روش تحلیل محتوای کیفی (با رویکرد استقرایی) و به روش نمونه‌گیری نظری هدفمند با تعدادی از مدیران و کارشناسان دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی که دارای اطلاعات کلیدی و غنی و کلیدی در خصوص موضوع پژوهش بودند، به عنوان جامعه مورد مطالعه انتخاب و مصاحبه‌های نیمه ساخت‌یافته انجام گرفت. پس از اجرای ۸ مصاحبه، به تدریج مضمون‌های ویژه‌ای در دیدگاه شرکت‌کنندگان شناسایی گردید. اما به منظور اطمینان از این مضمون‌ها، با ۴ نفر دیگر نیز مصاحبه‌ها ادامه یافت تا جایی که پس از انجام ۱۲ مصاحبه، بینش و ایده جدید به داده‌های گردآوری شده اضافه نشد و مقوله‌ها و ارتباطات فیما بین آن‌ها مشخص و ثبات یافت. لذا در مجموع، در این پژوهش در بخش کیفی با ۱۲ نفر از مطلعان کلیدی به عنوان موارد نمونه مصاحبه انجام گرفت. پس از انجام مصاحبه‌ها، داده‌های بدست آمده با استفاده از روش تحلیل محتوای عرفی، تحلیل و موانع تعامل شورای عالی انقلاب فرهنگی با دستگاه‌های حاکمیتی و نهادهای کشوری و لشکری در شش تم اصلی و بر اساس تأثیرگذاری‌شان بدین صورت دسته‌بندی شدند: ۱. موانع ساختاری، حقوقی و قانونی (با ۴ مقوله) ۲. موانع سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی (با ۶ مقوله) ۳. موانع اطلاع‌رسانی، ارتباطی و دستورکارگذاری (با ۳ مقوله) ۴. موانع نظارتی و ارزیابی (با ۳ مقوله) ۵. موانع مدیریتی و سیاسی (با ۲ مقوله) ۶. موانع نگرشی و فرهنگی (با ۲ مقوله). در بخش کمی تحقیق، با استفاده از روش توصیفی - پیمایشی و به روش نمونه‌گیری تمام شماری، پرسشنامه طراحی شده در طیف لیکرت ۵ درجه‌ای (خیلی کم، کم، متوسط، زیاد و خیلی زیاد) در بین مدیران و کارشناسان دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی در کمیسیون‌ها، کمیته‌ها و شوراهای تخصصی که بالغ بر ۲۷۲ نفر بودن، اجراء گردید و از آن‌ها نسبت به تأثیرگذاری موانع شناسایی شده در تعامل شورا با دستگاه‌های حاکمیتی و نهادهای کشوری و لشکری نظرخواهی شد. تحلیل داده‌های کمی بدست آمده

نیز نشان داد که تمامی موانع شناسایی شده (تم‌های اصلی) بیشتر از حد متوسط، تعامل شورای عالی انقلاب فرهنگی با دستگاه‌های حاکمیتی و نهادهای کشوری و لشکری را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد. همچنین یافته‌ها نشان داد که کارشناسان در مقایسه با مدیران دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی تأثیرگذاری موانع؛ نداشتن ابزار قانونی متناسب با مسئولیت‌ها جهت اجراء نمودن مصوبات و پاسخگویی نهادها، تداخل وظایف و اختیارات و موازی‌کاری و عمل مستقلانه نهادهای مخاطب، عدم تمایل به همکاری نهادهای مخاطب در تدوین سیاست‌ها و مصوبات شورا، عدم توجه کافی به سیاستگذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های بلند مدت و کلان و نگاه تک بعدی در تدوین راهبردها و راهکارها در یک حوزه سیاستی را بیشتر ارزیابی نموده‌اند. در نهایت، با توجه به موانع شناسایی شده و ماهیت و علل آن‌ها، پیشنهادات کاربردی در جهت حل آن‌ها ارائه شده است.